

Juho Rissasen maalaus Amerikasta Suomeen

Lake Worthissa Floridassa 4–7.4.1991 FinnFest-juhlien (joille osallistui noin 4000 Amerikan suomalaista) yhteydessä paljastettiin taiteilija Rissasen amerikansuomalaista farmla esittelevä maalaus. Erikoista asiassa oli se, että maalauksen on tehnyt Juho Rissasen veljen pojanpoika Larry – tai Lauri – Rissanen.

Taidemaalari Juho Rissanen (1873–1950) tunnetaan Suomen taiteen historiassa ennen kaikkea omaperäisenä ja psykologisena talonpoikaiselämän kuvaajana. Ennen sotia hän oleskeli Ranskassa ja Italiassa ja siirtyi v. 1939 Yhdysvaltoihin aavistaen Eurooppaa odottavan sodan. Pian Amerikan suomalaisten keskuudessa syntyi ajatus käyttää Rissasen kykyjä kuvaamaan Amerikan suomalaisten elämää. Erityisesti asiasta kiinnostui Minnesotan Suomalais-Amerikkalaisessa Historiaseurassa toiminut Duluthilainen vaatekauppias – ja myöhemmin Suomen kunniakonsuli – Alex Kyyhkynen. Kesällä 1943 Rissanen, joka asui Floridassa, vieraili Duluthissa esitellen suunnitelmiaan 270 x 180 cm maalauksesta. Minnesotan Suomalainen Historiallinen Seura päätti lahjoittaa tulevan maalauksen Minnesotan valtiolle, joka hyväksyiikin ehdotuksen, ja maalaus tilattiin Rissaselta 2000 dollarin hinnasta.

Lokakuussa 1944 suomalainen historiaseura luovutti Rissasen Minnesotan varhaisten uudisraivaajien elämää kuvaavan maalauksen Minnesotan valtiolle. Lahjoituksen otti vastaan kuvernööri Edward J. Thye ja tilaisuudessa piti juhlaesitelmän Minnesotan suomalaisten historiasta tohtori John I. Kolehmainen. Lämpimän vastaanoton saanut maalaus sijoitettiin Minnesotan Historiallisen Seuran päärakennukseen St. Pauliin. Valitettavasti maalaus tuhoutui Minnesotan Kansainvälisen Instituutin tiloissa 23.2.1961 sattuneessa tulipalossa.

Minnesotan Suomalais-Amerikkalainen Historiaseura suunnitteli heti maalauksen uudelleen tekemistä. Mutta vasta v. 1989 seuran Hibbingin osasto, ja ennen kaikkea sen tarmokas puheenjohtaja Robert Schmid, ryhtyivät tekoihin jäljennöksen aikaan saamiseksi. Onneksi maalaukses-

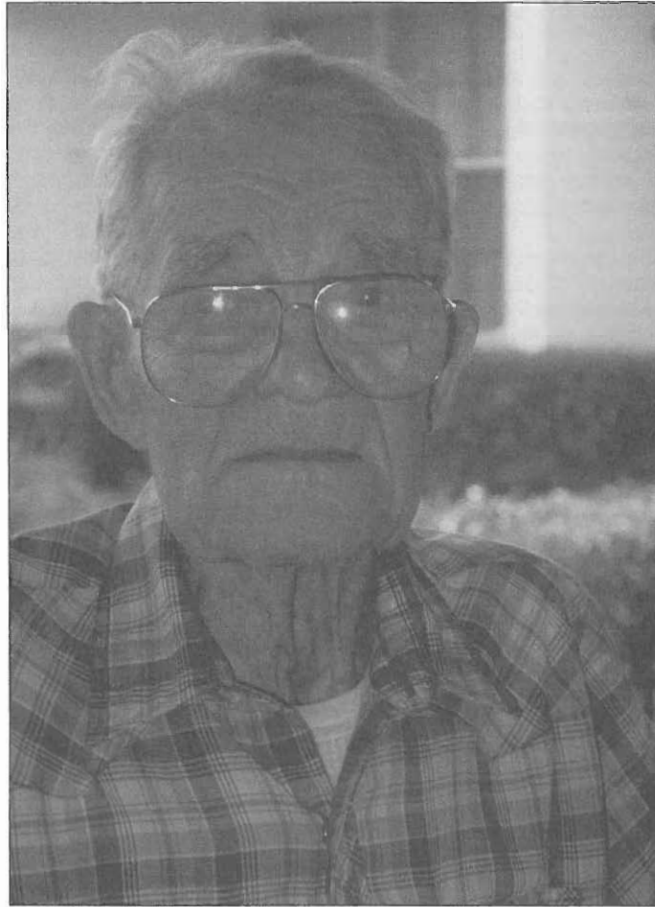
ta oli otettu edustava värikuvajäljennös, joka on levinnyt laajasti Amerikan suomalaisten keskuuteen. Toinen onnenpotku oli se, että Yhdysvalloissa asuvat Juho Rissasen veljenpoika Kauko Rissanen ja hänen poikansa Larry Rissanen ovat aktiivisia taiteen harrastajia, ja olivat valmiita tekemään tarkasti alkuperäisen mukaisen taideteoksen. Huhtikuussa 1990 Larry Rissanen, joka päätoimisesti on liike-elämän palveluksessa, aloitti suuritöisen urakkansa ja 5.4.1991 FinnFest-juhliilla Lake Worthissa hotellil Gulfstreamissa pidetyssä tilaisuudessa maalaus julkistettiin. Tämän jälkeen maalaus tulee olemaan esillä eri puolilla Yhdysvaltoja Amerikan suomalaisten tilaisuuksissa noin vuoden ajan.

Juho Rissasen/Larry Rissasen maalauksen lopullinen sijoituspalkka tulee olemaan Siirtolaisuusinstituutissa Turussa. Maalaus sijoitetaan arvokkaalle paikalle Siirtolaisrekisterin yhteyteen osana instituutin näyttelyä. Alustavien suunnitelmien mukaan Larry Rissanen ja hankkeen puuhamies Robert Schmid tulisivat luovuttamaan taideteoksen osana Suomen itsenäisyyden 75-vuotisjuhliin v. 1992 liittyvää *Home coming* -projektia elokuussa 1992. Tällöin Juho Rissasen ja hänen sukunsa taide palaa juurilleen – jos ei juuri Kuopioon, niin Suomen kamaralle kuitenkin. Juho Rissasen "memorial painting", millä nimellä se tunnetaan parhaiten Yhdysvalloissa, on Amerikan suomalaisten lahja entiselle kotimaalleen.

Olavi Koivukangas

Kaarle Hjalmar Lehtisen rahasto

Kaarle Hjalmar Lehtinen at the Finnish Rest Home, Lakeworth, Florida, in April 1991. (Photo: Olavi Koivukangas)

Kaarle Hjalmar Lehtinen on syntynyt vuonna 1892 Lappi Tl:ssä, josta hän muutti Yhdysvaltoihin vuonna 1912 hieman alle 20-vuotiaana. Joulukuun 10. päivänä 1982 hän vieraili Siirtolaisuusinstituutissa ja teki instituutille 100 000 dollarin lahjoituksen.

Siirtolaisuusinstituutti perusti näillä varoilla 2.12.1983 Kaarle Hjalmar Lehtisen nimeä kantavan rahaston, joka myöntää vuosittain apurahoja suomalaisen siirtolaisuustutkimuksen tukemiseksi.

Mr. Kaarle Hjalmar Lehtinen was born in 1892 in Lappi, Turku Province, and moved to the United States in 1912 when just under the age of 20. On December 10, 1982, he visited the Institute of Migration, to which he made a \$ 100.000 donation.

On December 2, 1983, the Institute of Migration established the Fund of Kaarle Hjalmar Lehtinen, which yearly provides resources for the research of Finnish migration movements.

Kaarle Hjalmar Lehtisen rahaston apurahat 1991

Kaarle Hjalmar Lehtisen rahastolle saapui määräaikaan mennessä yhteensä 27 hakemusta. Siirtolaisuusinstituutin hallitus myönsi kokouksessaan 16.5.1991 seuraavat apurahat (yhteensä 50 000 markkaa):

<i>Anttonen, Marjut</i>	Pohjois-Norjan suomalaissiirtolaisten kulttuurinen sopeutuminen ja etninen identiteetti	4 000,-
<i>Ellonen, Heikki</i>	Tv-dokumentti amerikansuomalaisesta Tyyni Kalervosta	6 000,-
<i>Floor, Kirsti; Paalanen, Riitta; Peltonen, Timo</i>	Dokumentti Pohjois-Karjalasta Michiganiin muuttaneista	5 000,-
<i>Jutila, Heikki</i>	Ruotsinsuomalaisten koululaisten Suomi-kuva ja tiedot Suomesta (apuraha ehdollinen)	5 000,-
<i>Karanko, Marjatta</i>	Turvapaikkaa Suomessa odottavien peruskoululikäisten koulutusjärjestelyt	2 500,-
<i>Kulhia, Sakari</i>	Tv-dokumentti amerikansuomalaisista	5 000,-
<i>Kähärä, Tellervo</i>	Tutkimus Thunder Bayn suomalaisen väestön suomen kielen ja suomalaisen kulttuurin säilymisestä	4 500,-
<i>Markkanen, Kristiina</i>	Amerikansuomalaisen työväestön kustannusliikkeiden kaunokirjallisuusohjelma	3 500,-
<i>Niemelä, Juha</i>	Musiikki ja diakuvaesitelmän valmistaminen amerikansuomalaisista siirtolaislauluista	1 500,-
<i>Olin, Karl-Gustav</i>	Suomalainen siirtolaisuus Etelä-Amerikkaan	3 000,-
<i>Peltoniemi, Teuvo</i>	Espanjan ja Portugalin suomalaiset	4 000,-
<i>Roinila, Mika</i>	The Atlantic Finns; A Forgotten Ethnic Minority	3 000,-
<i>Wahlbeck, Östen</i>	Reaktioner på flyktningmottagandet: Etniska relationer, identitetsförhandlingar och kategoriseringprocesser i en mottagande kommun	3 000,-

The Making of Finnish America: An Ethnic Culture in Transition

November 6–9, 1991
The Humphrey Institute, University of Minnesota
Minneapolis, Minnesota

An interdisciplinary group of scholars from the USA, Finland, and Canada will assess the status of ethnic studies as viewed through the experience of one of America's smaller ethnic groups. Moving forward from immigration studies featured in ear-

lier conferences, the presentations and discussion will focus on ethnic identity, traditions and culture, visual art and literature, and the transformation of Finnish immigrants and their descendants into contemporary citizens living in a pluralist society.

Wednesday, November 6

07.00–07.50 pm **Introduction and Greetings**

University of Minnesota
Embassy, Republic of Finland
Suomi-Seura (Finland Society)
The Multi-Cultural History Society of Ontario
Institute of Migration, Finland

07.50–08.15 pm **Opening Remarks**

Carl Ross, Chairman, Conference Planning Committee

08.15–09.00 pm **Keynote Address I**

David Montgomery: **Finnish American Studies: New Perspectives**

Thursday, November 7

09.00–09.10 am **Recognition Ceremony** for Dr. Pertti Virtaranta, editor of

The Dictionary of American Finnish

09.10–09.50 am **Keynote Address II**

A. William Hoggund: **Critical Evaluation of Finnish American
Scholarly Research**

09.50–10.00 am **B r e a k**

Finnish American Identity – A Historical View

Chair: To be announced

10.00–10.20 am *Matti Kaups*: **The Changing Image of Finns in America, 1900–1940**

10.20–10.40 am *Susan Lewis*: **Ethnic Stereotypes in a Finnish American Community**

10.40–11.00 am *Maisa Martin*: **American Finnish – A Degenerate or Creative Language?**

11.00–11.30 am **Questions**

Lunch Break

Chair: To be announced

01.00–01.20 pm *Arnold Alanen and John Bliss: Attitudes Toward Nature and the Environment: A Study of Finnish Immigrants and Their Descendants*

01.20–01.40 pm *Edward Laine: As Friend and Foe: The Finnish Community in Canada During the World War II*

01.40–02.10 pm **Questions**

02.10–02.30 pm **B r e a k**

Chair: To be announced

02.30–02.50 pm *Hannele Jönsson Korhola: American Finnish Syntax in Second Generation Speech*

02.50–03.10 pm *Ismo Söderling: Images of Finnish Americans in the Contemporary Fiction of Antti Tuuri*

03.10–03.30 pm *Lynn Laitala: Finnish American Culture: Casualty of World War II*

03.30–04.00 pm **Questions**

D i n n e r B r e a k

07.00–07.10 pm **Recognition Ceremony** for Aili Jarvenpa and Michael Karni, editors of *Sampo, The Magic Mill: An Anthology of Finnish American Literature*

07.10–09.00 pm **Discussion of Finnish American Literature**

Main Speaker: *William Holtz*

Panelists: *Eva Erickson, Aili Jarvenpa, Helmi Kortés-Erkkilä, Elizabeth Kouhi, Inkeri Väänänen-Jensen*

Audience participation

Friday, November 8

Finnish Ethnicity and American Pluralism

Chair: To be announced

09.00–09.30 am **Keynote Address III**

William A. Wilson: A Folklorist Looks at the Making of Finnish America

09.30–09.45 am **Questions**

09.45–10.00 am **B r e a k**

Chair: To be announced

10.00–10.20 am *Eleanor Palo Stoller: Political and Social Attitudes of 2nd and 3rd Generation Finnish Americans: A Comparative Approach*

10.20–10.40 am *Reino Kero: Conflicts between Finnish and Irish Immigrant Groups in America*

10.40–11.00 am **B r e a k**

11.00–11.20 am *Keijo Virtanen: Social and Cultural Changes in an Ethnic Community: Generations of Finns in Detroit and Chicago in the 20th Century*

11.20–11.40 am *Varpu Lindstöm and Börje Vähämäki: The Children of 'Amerikanskis'*

11.40–12.00 am **Questions**

L u n c h B r e a k

01.30–04.00 pm **Panel discussion: Perspectives on Finnish American Identity**

Peter Kivisto: **What Did Americanization Mean for the Finns?**
Auvo Kostiainen: Joining the American Stream? The Finns and the Fourth of July in America
Michael Loukinen: Ethnic Hamlet as Metaphor in Urban Finnish American
Marsha Pentt: The Malleability of Finnish American Identity
Jon Saari: Beyond Finnish Ethnicity

Commentator: To be announced

Large group discussion

Dinner Break

07.00–07.10 pm **Recognition Ceremony** of University of Helsinki Library for its participation in the Finnish American Newspaper Microfilming Project

07.10–09.00 pm **Discussion of Finnish American Visual Art**

Introducer: *Marianne Wargelin*

Panelists: *Dale Eldred, Marlene Ekola-Gerberick, Carl Gawboy,*

Joyce Koskenmaki

Audience participation

Saturday, November 9

07.30–09.00 am Breakfast Round Table: **Building Cooperation and Communication Among Finnish American Scholars**

Becoming Finnish Americans: Old Traditions in New Contexts

Chair: To be announced

09.00–09.30 am **Keynote Address IV**

Betty Berglund: Crossing into the Twenty-First Century: (Re)visioning Finnish American Discourses and Identities for Future Generations

09.30–09.45 am **Questions**

09.45–10.00 am **Break**

Chair: To be announced

10.00–10.20 am *Mauri Jalava: 50 Years of Finnish Summer Festivals in Canada: A Reflection of Ethnocultural Consciousness*

10.20–10.40 am *Raymond Wargelin: The Finns and Ethnic Pluralism in American Lutheran Denominations: A Historical Perspective*

10.40–11.00 am **Break**

Chair: To be announced

11.00–11.20 am *Joyce Hakala: Finnish American Kantele Players*

11.20–11.40 am *Yvonne Lockwood: Weaving Finnish American Culture*

11.40–12.00 am **Questions**

Lunch Break

Chair: To be announced

01.30–01.50 pm *Karla Saari Kitalong: Reviewing Finnish American Family Photographs: A Third Generation Semiotic Perspective*

01.50–02.10 pm **Ensio Aalto: Sounds, Symbols, Shibboleths, and Artifacts:
A Psychosocial Study of a Finnish American in Transition**

02.10–02.30 pm **B r e a k**

Chair: To be announced

02.30–02.50 pm **William Aho: The Role of "Sisu" in Finnish American Lives:
Intergenerational Comparisons of Beliefs and Behavior Concerning
Ethnic Identity and Character**

02.50–03.10 pm **Jeanne Maki: Third Generation Finnish American Women: Self-Perceptions**

03.10–03.30 pm **B r e a k**

03.30–04.00 pm **William Lockwood: Summary and Analysis**

07.00–10.00 pm **Dinner at the International Institute,**
co-sponsored by the Finnish American Cultural Activities, Inc.

Displays and presentations in the lobby:

Finnish American Monuments in North America, *Maija-Liisa Kalhama*
2nd and 3rd Generation Finnish Americans in Central Minnesota, *Darrell Nicholson*
Finnish American Portraits. A Photo Exhibit, *Marlene Visuri-Aho*

Pre-Conference Workshop on the Fine Arts Among Finnish Americans

Wednesday, November 6

01.00–01.30 pm **Survey of Finnish Art History**
Presenter: *Mary Swanson*, Professor of Art History,
University of St. Thomas, St. Paul, Minnesota

01.30–01.45 pm **Survey of Finnish American Art History**
Presenter: *Marianne K. Wargelin*, Professor of Humanities,
Anoka-Ramsey Community College, Anoka, Minnesota

01.45–02.00 pm **Questions**

02.00–02.30 pm **Coffee Break**

02.30–04.00 pm **Ten minute presentations on their work**
Presenters: Finnish American artists

04.00–04.30 pm **Discussion**

For further information or to make a donation, contact:
Professional Development and Conference Services
University of Minnesota
221 Nolte Center
315 Pillsbury Drive S.E., Minneapolis, MN 55455
Tel. (612) 625-5813

Conference Planning Committee: *Carl Ross* (Chair), *Timo Riiippa* (Secretary), *Hy Berman*,
David Cooperman, *Leslie Denny*, *Roberta Gladowski*, *Michael Karni*, *Matti Kaups*, *Rudolph Vecoli*,
Marianne Wargelin